Tönköl József

Bár el se mentél volna

Bár el se mentél volna, hogy abban a városban kóborolj,
széjjelcsúszott macskaköveken, elfelejtett parton,
ahol a Rába kettős hídja alatt szomorú a víz,
akármilyen záporozó eső esik, nem mos tisztára,
árván ott maradsz, mint akinek nincsen senkije,
csak a kertje és az Isten, halsz meg, nem akarsz jó lenni,
suttogni bogarakkal, csak ülsz a padon,
nyakba való sállal, kalapodon regruta-szalagok,
s arra gondolsz, amit olvastál:
a hosszú utazások összezsugorítják a szívet,
mint a maratoni úszás,
mintha kiszakadt volna belőled egy liliomos oltár,
leveszik Jézust a magas dorongokkal felemelt keresztről,
szelíden fekszik kövecses Káptalandombon,
lebegő galambok meg is siratják, nézed lábainak szegét,
a nádszálat, tövisből font koronát,
dárdára tűzött szivacsot,
a harminc ezüstpénzt, az ostorokat, kalapácsot, kötelet,
ma, holnap és minden időben járhatnál a magad földjén,
barázdában, szivárványíj alatt,
madzagon lógó pincekulccsal,
nyugtalanul, szomjas napokkal, vihetnél szőlőt a lánynak,
emlékezve dadogásodra,
arra, hogy szeretett valaki, mégse mondod meg, ki volt,
ki áztatta könnyeivel lágyabbra a mezőt,
ki volt szívedtől elzárva, messzi tőled, mint a Malomsűrű,
fölötted erdő az ég, szarvasai tisztásokon suhannak át,
kiáltásuk benned a legnémább, míg holttá változol,
elveszel, kifeszített mellel banyafához kötözve,
s csak leng élettelen kezed a tájon,
hol déli szél próbálja kicsomózni az erős szíjakat,
maradtál volna velünk, itt fekete nap a hordók árnyéka,
a gesztenyefák sátra is, tüzet vihetnél hegymestereknek,
kiteregethetnéd csontjaikat,
amikor vesztik a rongyos lobogót az aranyszínű méhek,
elűzné fejedről a fagyot nővéred, húgod, bátyád, öcséd,
mehetnél, mint rigó az ágtól,
nem remélve, nem is kívánva újra áprilist, májust,
s mehetnél egyszer csukladozó bokával megkeresni őket.

Hajamat vízdudába göngyöli

Milyen szép tud lenni a nyár, folyó forró medre, az élet,
milyen szép az esőben a rét,
gyenge hajamat vízdudába göngyöli, hantolja el,
és vagyok, ami vagyok, szégyellnivalóm nincsen,
cseng a fű, mint a csengő,
halálig gyönyörűn, mint Törőcsik Mari fölött,
tudom, mit írtam a búcsúról,
és mit akartam írni a körhintáról, láncai kihűltek nagyon,
milyen könnyező arcokhoz visz közel ez az április,
miért hallgat akác-szívem, miért ez a csordás-sirató,
ez a színésznő-sirató, mi ez a csönd az ostor hegyén,
milyen lángokkal hajnalodik sovány tehenek páskomán,
lángoló folyókban, kukacos sárral, viaszfehér koronákkal.